

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ทราบกันดีว่าเรือบรรทุกน้ำมันที่วิ่งรับส่งกันอยู่ทั่วไปในน่านน้ำต่าง ๆ ทั่วโลกนั้น จำเป็นจะต้องมีมาตรฐานเป็นไปตามข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหลายประการ อันเนื่องมาจากสินค้าที่ทำการบรรทุกนั้นเป็นสินค้าที่จัดอยู่ในประเภทสินค้าอันตราย และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างมากหากมีการดำเนินการที่ผิดพลาดซึ่งไม่ว่าจะเป็นปัญหาอันเนื่องมาจากการจัดการปัญหาเกี่ยวกับสภาพของตัวเรือ ความคงทนทะเล และปัญหาอันเกิดมาจากคนประจำเรือที่ไม่ได้มาตรฐาน การตรวจสอบเพื่อรับรองคุณภาพของเรือน้ำมันนั้นในต่างประเทศ บริษัทน้ำมันยักษ์ใหญ่ในต่างประเทศ ได้พัฒนาระบบนี้มาเป็นระยะเวลากว่า 25 ปีแล้ว ดังเช่น ExxonMobil, Shell, Chevron, British Petroleum เป็นต้น และ การเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงที่สำคัญหลายครั้งที่เกี่ยวข้องกับเรือน้ำมันทำให้มีการเปลี่ยนแปลงติดตามมาอย่างมากมาย อาทิเช่น

1. ปี ค.ศ. 1967 เรือบรรทุกน้ำมัน Terry Canyon สัญชาติไลบีเรีย มีขนาดน้ำหนักบรรทุก 19,000 ตัน จมลงที่นอกชายฝั่ง Scilly Isles (U.K.) ทำให้เกิดการริเริ่มจัดตั้ง Civil Liability Convention (CLC) 1969 และ The Fund Convention (1992)

2. ปี ค.ศ. 1989 เรือบรรทุกน้ำมัน Exxon Valdez มีขนาดน้ำหนักบรรทุก 37,000 ตัน เกยตื้นนอกชายฝั่ง Bligh Reef at Valdez, Cook Inlet, Alaska ส่งผลกระทบบนมาอย่างต่อเนื่อง เป็นที่มาของการริเริ่มจัดตั้งข้อตกลง The Oil Pollution Act of 1990 (OPA) ซึ่งจนถึงปัจจุบันนี้ การเรียกร้องค่าชดเชยจากบริษัท Exxon ในความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสภาพแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากอุบัติเหตุในครั้งนี้ก็ยังไม่สิ้นสุด

3. ปี ค.ศ. 1999 เรือบรรทุกน้ำมัน Erika มีขนาดน้ำหนักบรรทุก 7,000 ตัน เกิดหักกลางและจมลง นอกชายฝั่งตอนเหนือของประเทศฝรั่งเศส ทำให้มีการนำมาบังคับใช้ของ OPA 90 ในประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป และพัฒนาต่อมาเป็น ฉบับ "Eur-OPA" ซึ่งมีจุดประสงค์หลักในการยกเลิกการใช้งานเรือที่ไม่ได้มาตรฐาน และเรือที่มีอายุมาก

4. ปี ค.ศ. 2002 เรือบรรทุกน้ำมัน Prestige อายุ 26 ปี ตัวเรือชั้นเดียว มีขนาดน้ำหนักบรรทุก 77,000 ตัน เกิดจมลงนอกชายฝั่งประเทศสเปน และน้ำมันที่ไหลออกมาจากตัวเรือ ส่งผลกระทบบนมาอย่างมหาศาลต่อประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง ทำให้เป็นที่มาของการยกเลิกการใช้งาน

เรือที่มีเปลือกตัวเรือชั้นเดียว สำหรับประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป และยังส่งผลกระทบต่อให้มีการเปลี่ยนแปลงต่ออุตสาหกรรมการประกอบกิจการเรือน้ำมันไปทั่วโลก

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของเรือน้ำมันชายฝั่งของไทย ผู้บริหารกองเรือและเจ้าของเรือ น้ำมันอันเกิดจากระบบการตรวจสอบคุณภาพของเรือน้ำมันในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาผลกระทบที่มีต่อผู้ประกอบการเรือน้ำมันชายฝั่งในประเทศไทย เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างสำคัญของอนุสัญญาทางทะเลระหว่างประเทศ (International Convention) ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางทะเล ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งในปัจจุบันและต่อไปในอนาคต
3. เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อเรือน้ำมันชายฝั่งของไทย ผู้บริหารกองเรือ และผู้ประกอบการเจ้าของเรือน้ำมันไทย และปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจดำเนินการเรือน้ำมันให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลและความสำคัญของการตรวจสอบคุณภาพเรือน้ำมันไทย และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงอันมีผลกระทบจากอนุสัญญาทางทะเลระหว่างประเทศ
2. ทราบถึงกระบวนการตรวจสอบคุณภาพเรือน้ำมันไทย โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตรวจสอบของระบบภายในประเทศและระบบสากล
3. ผู้ประกอบการเรือน้ำมันไทยสามารถพิจารณาและตัดสินใจในการดำเนินการได้อย่างเหมาะสม โดยการวิเคราะห์ข้อมูล หรือข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องและนำแนวทางการปฏิบัติในการประเมินคุณภาพเรือน้ำมันไทยมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการทำงาน และเตรียมความพร้อมในการประเมินได้อย่างเหมาะสม

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาระบบการตรวจสอบคุณภาพของเรือน้ำมันไทยของระบบที่มีอยู่ภายในประเทศ และผลกระทบต่อเจ้าของเรือหรือผู้บริหารกองเรือ โดยมีขอบเขตของการศึกษาวิจัยดังนี้

1. ศึกษาข้อกำหนดและความต้องการในการตรวจสอบคุณภาพของเรือน้ำมันไทยโดยบริษัทผู้ค้าน้ำมันที่มีระบบการตรวจสอบคุณภาพของเรือน้ำมัน ได้แก่ ผู้ผลิตน้ำมันในกลุ่มบริษัทการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (มหาชน) จำกัด บริษัท เอสโซ่ประเทศไทย (มหาชน) จำกัด บริษัทเชลล์แห่งประเทศไทย จำกัด และ บริษัท เซฟรอนประเทศไทย จำกัด

2. ศึกษาข้อกำหนดและระเบียบที่เกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อเรือน้ำมันไทย
3. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะและความต้องการเร่งด่วนของผู้ประกอบการเรือน้ำมันไทยอันมีผลกระทบจากระบบการตรวจสอบคุณภาพของเรือน้ำมันในปัจจุบัน

ระเบียบวิธีการวิจัย

ในการทำวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อระบบการตรวจสอบคุณภาพของเรือน้ำมัน ไทย การศึกษาและรวบรวมข้อมูลจะทำเพื่อพิจารณาความต้องการและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ และเกี่ยวข้อง สามารถแบ่งขั้นตอนการทำงานออกเป็น

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพของปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบคุณภาพเรือน้ำมันจาก ข้อกำหนดและระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน
2. ออกแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้บริหารกองเรือหรือเจ้าของเรือบรรทุกน้ำมันของไทย โดยมีจำนวนประชากรทั้งหมด 30 บริษัท และดำเนินการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม ด้วยการสัมภาษณ์โดยตรงต่อผู้บริหารของบริษัทผู้ประกอบการเรือบรรทุกน้ำมันไทยโดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 บริษัท โดยพิจารณาจากบริษัทที่มีขอบเขตของการทำธุรกิจแตกต่างกันออกไป โดยจะเน้นบริษัทที่เลือกทำธุรกิจเฉพาะเรือภายในประเทศเพียงอย่างเดียว และบริษัทที่เลือกทำธุรกิจทั้งเรือภายในประเทศ และเรือเดินต่างประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับข้อจำกัดในการดำเนินธุรกิจ
3. ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยการประยุกต์ใช้วิธีทางสถิติเพื่อใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
4. ใช้โปรแกรม Statistical Package for Social Science (SPSS) เพื่อหาผลความเชื่อถือได้ของข้อมูลในเชิงสถิติ และวัดค่าความสอดคล้องภายในของคำตอบที่ได้จากแบบ สอบถาม
5. สรุปความสำคัญของปัญหาที่เกี่ยวข้องและข้อควรเสนอแนะ

ข้อจำกัดของงานวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาโดยอาศัยข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้รวบรวมจากแบบสอบถาม โดยได้จากการสัมภาษณ์เฉพาะผู้ประกอบการเรือน้ำมัน ไทยที่เกี่ยวข้องและประเมินผลจากคำตอบและการวิเคราะห์ของสถานการณ์ที่เป็นไปได้